

FØRSTERADEN
BARNAS EGET SÅKBLAD

AVDEKKE

Nr 3
2012

36. årgang

Bli med på turnering!

Har du spilt sjakkturnering? Det er kjempegøy, og nesten alltid får alle som deltar en fin premie. Her får du oversikt over arrangementer i Norge for barn og unge framover. Turneringene merket med BGP/UGP er en del av Barnas Grand Prix-serien, og passer for både nybegynnere og erfarne spillere. Kalenderen oppdateres på www.sjakk.no.

JUNI

25.-29. Sommersjakkskolen på Bygdøy

Info: Silje Bjerke, silje@sjakkhuset.no

29. Sommersjakkskolen BGP/UGP, Bygdøy

Info: Silje Bjerke, silje@sjakkhuset.no

JULI

7.-14. Landsturneringen, Sandefjord

Info: www.caissa.no/nm2012

AUGUST

13.-17. Jentesjakkskolen, Oslo

Info: Silje Bjerke, silje@sjakkhuset.no

17. Åpent oslomesterskap for jenter BGP/UGP

Info: Silje Bjerke, silje@sjakkhuset.no

25.-26. Landslagssamling, NTG Bærum

Info: Ellisiv Reppen, ellisiv.reppen@ntg.no

SEPTEMBER

14.-16. NM for lokallag, Tromsø

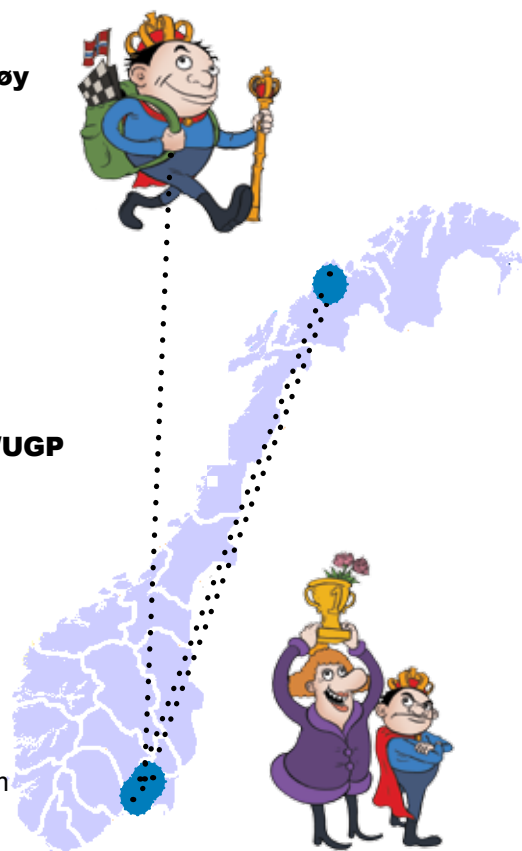
Info: Marianne Lund, m-lund1@frisurf.no

15. Jong skole BGP/UGP, Bærum

Info: P. Svensson, editor@worldwidescouting.com

23. Barnas sjakkdag, Oslo

Info: Silje Bjerke, silje@sjakkhuset.no

Førsteraden

nr 3/2012

Medlemsblad for Ungdommens Sjakkforbund.

Adresse:

USF, Sandakerveien 24 D, 0473 Oslo
e-post forsteraden@gmail.com

Ansvarlig redaktør: Silje Bjerke.

Medredaktører: Torbjørn R. Hansen og Torstein Bae.

Illustrasjoner og forside: Flu Hartberg.

Trykk: Gunnarshaug AS.

REMI & SJAKKIRA

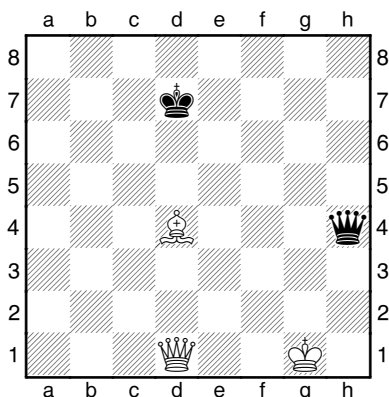
W. K.

AVDEKKERE

Nå skal du få lære et kjempebra triks som kalles avdekker.

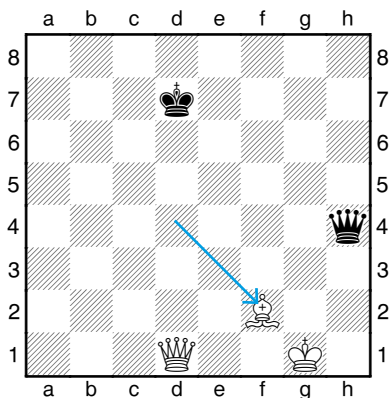
I en avdekker flytter en brikke vekk, slik at brikken som står bak kan angripe noe! Se her:

Hvis hvit flytter løperen, sier den hvite dronningen sjakk på den svarte kongen!

Hvit kan flytte løperen hvor hun vil. Uansett hvor løperen flytter, må svart redde kongen.

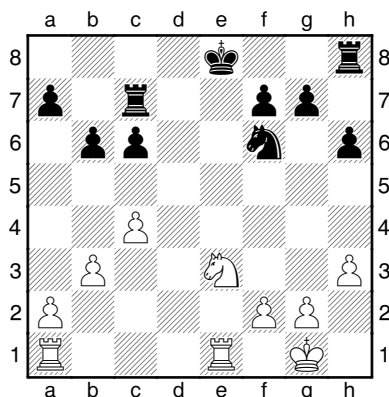
Se på hvits lure trekk: **1.Lf2+!**

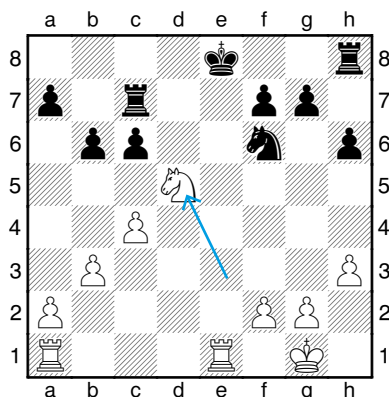
Løperen flyttet bort og truer den svarte dronningen, og samtidig er det avdekkersjakk fra den hvite dronningen!

Svart må redde kongen, for eksempel med **1...Kc8**, og da spiller hvit **2.Lxh4!**

Her er en annen flott avdekker:

Hvis hvit flytter hesten, får det hvite tårnet til en avdekkersjakk på den svarte kongen. Hvit spiller **1.Sd5+!**

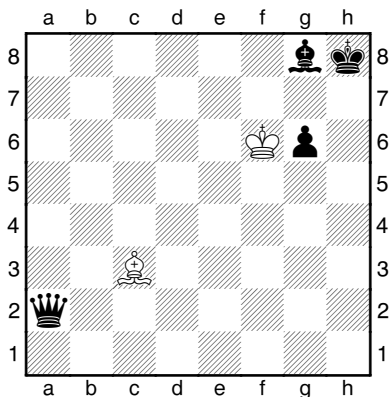
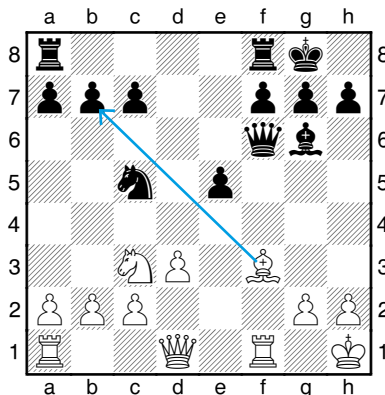

Svart er i sjakk fra tårnet, så kongen må redde seg.

1...Kd8 2.Sxc7 og hvit vant et tårn for en hest!

Hvit begynner med 1.Sg6+! Bonden til svart må slå hesten: 1...hxg6.

En avdekker trenger ikke alltid å være sjakk:

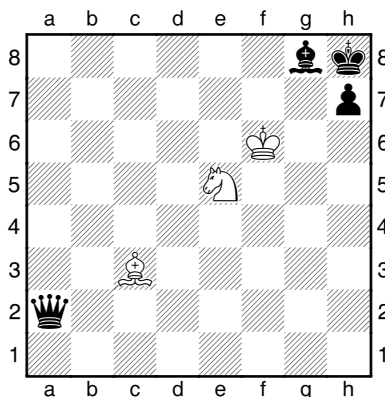
Hvit kan nå sette matt ved å flytte kongen! 1.Kxg6 sjakk matt!

Hvis hvit flytter løperen, truer tårnet på f1 den svarte dronningen. Hvit bør derfor prøve å true en annen verdifull brikke med løperen.

Kongen flyttet unna slik at løperen sier sjakk. En super avdekker!

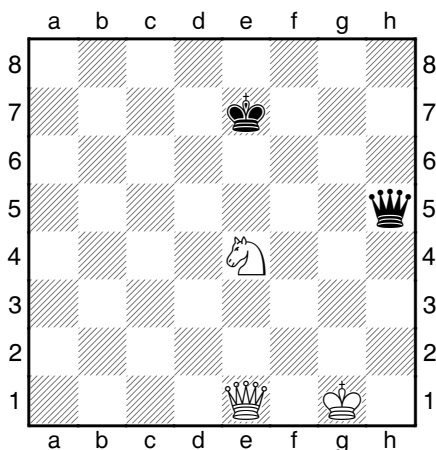
Hvit spiller 1.Lxb7! Svart burde redde dronningen, men da mister hun tårnet på a8!

Her skal vi se en kongeavdekker:

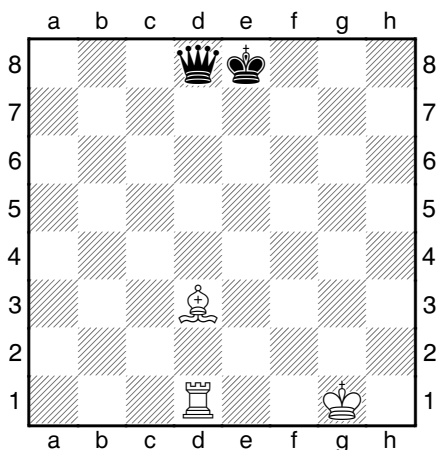

Hvit kan sette matt i to trekk!

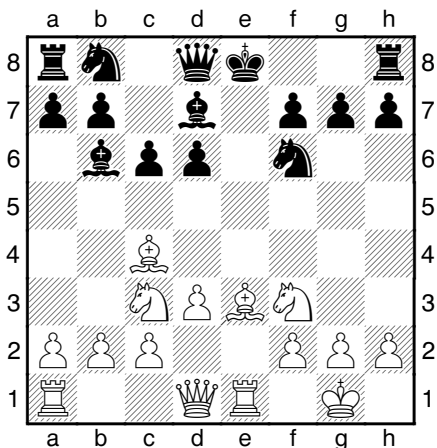
SER DU AVDEKKEREN?

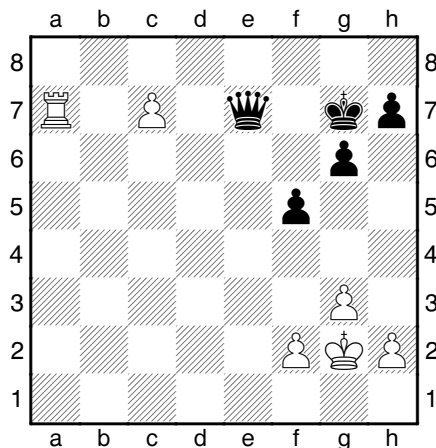
1. Hva gjør du som hvit her?

2. Hva gjør du som hvit her?

3. Hva gjør du som hvit her?

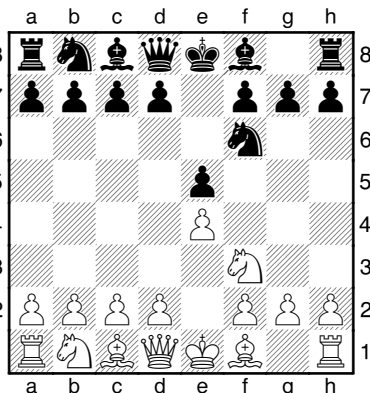
4. Ekspertoppgave:
Hva gjør du som hvit her?

Løsninger:
 Oppgave 1: **1.Sg3+**! Svart må redde kongen og hvit slår den svarte dronningen neste gang!
 Oppgave 2: Her er det to trekk som er like lure: **1.Lb5+** eller **1.Lg6+**! Løperen truer kongen og tårnet truer dronningen!
 Oppgave 3: **1.Lxb6+**! Svart må redde kongen siden tårnet sier sjakk, men da mister hun dronningen!
 Oppgave 4: Det aller lureste trekket her er avdekkeren **1.c8** og forandle bonden til springer! Springeren forsvarer tårnet, og svart mister dronningen.

DEN RUSSISKE FELLEN

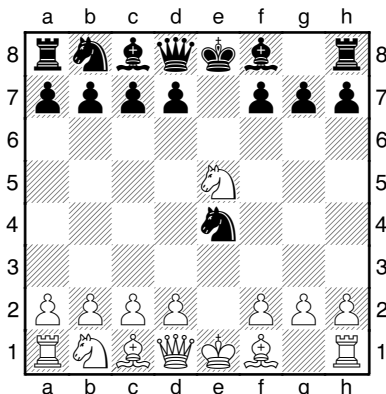
Nå skal du få se en kjempelur felle som du kan bruke i åpningen. Den begynner slik:

- 1.e4 e5
2.Sf3 Sf6

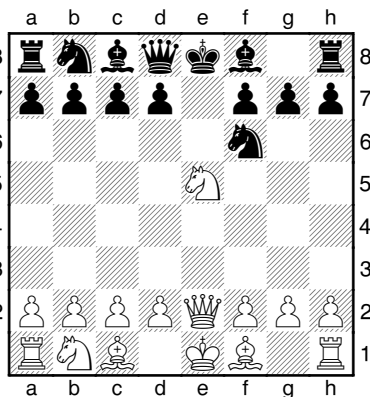
Svart hermer etter hvit. Denne åpningen kalles russisk åpning.

- 3.Sxe5 Sxe4 Svart fortsetter å herme. Det hadde vært tryggere å flytte bonden til d6.

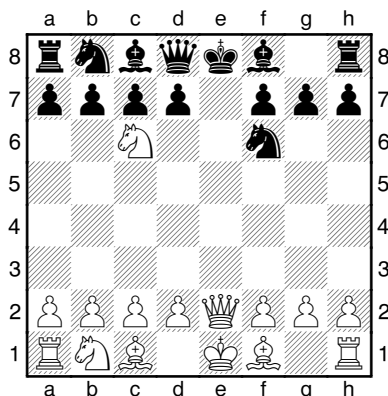
- 4.De2! Hvit setter opp en sleip felle!

Hvit truer å slå hesten, så svart flytter den unna: 4...Sf6.

Ser du en skikkelig bra avdekker som hvit kan gjøre nå?

- 5.Sc6+!

Hvits dronning sjakker kongen, og samtidig truer springeren den svarte dronningen!

Svart må redde kongen, for eksempel med 5...Le7, men da slår hvit dronningen.

Kringsjå og Nordberg til topps i NM

Kringsjå Konger vant årets NM for skolelag, og fikk noen gigantiske pokaler. Fra venstre Even Lyche, Emil Bertelsen, Even Hem, Eivind Risting og Stian Jørstad Sulebak. (Foto: Erlend Hem)

I norgesmesterskapet for skolelag spiller barn fra samme skole på lag. Poengene legges sammen, og den skolen som samler flest poeng, blir norgesmestere. Årets mesterskap i Sørum i Akershus samlet 117 barn som koste seg med spennende sjakkpartier.

Årets mesterskap for barneskoler ble veldig jevnt. Kringsjå skole hadde en flott avslutning og samlet aller flest poeng. Guttene fra Kringsjå i Oslo får representere Norge i nordisk mesterskap for skolelag senere i år. Kringsjås unge lag blir like fargerige i neste års NM!

Sølv gikk til Lassa Tigers fra Stavanger. Lassa skole hadde med hele tre lag til NM, og alle lagene spilte en kjemp flott turnering! Fjorårsvinnerne Bjølsen måtte nøye seg med bronse i år.

I ungdomsskoleklassen vant Nordberg skole fra Oslo overlegent, for fjerde året på rad. Guttene fra Nordberg var også gode da de gikk på Korsvoll barneskole, og Henning Kjølta har nå vunnet NM for skolelag fem år på rad!

Nordberg skole vant NM igjen, og er klare til å forsvare sin suverene tittel i nordisk mesterskap senere i år. Fra venstre Torgeir Kjøita, Johannes H. Bøhler, Markus Teigset og Henning Kjøita. (Foto: Aase Bøhler)

Lassa skole fra Stavanger stilte med tre lag i årets NM! Her ser du de fornøyde Lassa-spillerne. (Foto: Petter Fossan)

NM FOR SKOLELAG 2012 SØRUM, 20. - 22. APRIL

Barneskoleklassen

1. Kringsjø Konger, Oslo (Eivind Olav Risting, Even Elias Hem, Even Lyche, Emil Bertelsen og Stian Jørstad Sulebak)
2. Lassa Tigers, Rogaland (Andreas Fossan, Benjamin Fossan, Lucas Ranaldi og Aleksander Fossan)
3. Bjølsen, Oslo (Eskil E. Grønn, Shaun Ondo, Margrete Buran og Mikkel Løwe)
4. Lassa Lions, Rogaland
5. Sørumsand, Akershus
6. Vaulen, Rogaland
7. Korsvoll Konger, Oslo
8. Ekeberg, Oslo
9. Høyenhall, Oslo
10. Bolteløkka, Oslo
11. Rotnes, Akershus
12. Røren, Buskerud
13. Jong Sf3, Akershus
14. Veien, Buskerud
15. Lassa Vikings, Rogaland
16. Nøkkeland, Østfold
17. Korsvoll Tårn, Oslo
18. Tonsenhagen, Oslo
19. Grefsen, Oslo
20. Kringsjø Tårn, Oslo
21. Vedavågen, Rogaland
22. Jong Dd3, Akershus
23. Ramberg, Østfold

Ungdomsskoleklassen

1. Nordberg, Oslo (Henning Kjøita, Torgeir Kjøita, Johannes H. Bøhler, Markus Teigset)
2. Blokkhaugen, Hordaland (Mathias Sætre, Flemming Aas, Adrian Hitland, Matias Birkeland)
3. Vilberg, Akershus (Marius Hoel, Kent-Roger Nymoene, Anders Bjerke, Henrik Berby, Nata Mousinho)

GLA'SIDENE

Oppgave 1:

Stokk om på bokstavene og få et dyr:

A L L G O R I

Oppgave 2:

Rebus: Sett sammen bildene og få noe som er godt å spise!

Hvis du klarer de tre oppgavene på Gla'sidene kan du sende løsningene på e-post til forsteraden@gmail.com eller i posten til Ungdommens Sjakkforbund, Sandakerveien 24 D, 0473 Oslo, innen 15. august. Da kan du vinne flotte premier!

Send gjerne inn tegninger, dikt eller vitser også.
Kanskje får du en premie!

Oppgave 3:

Hvem er verdensmester i sjakk? (Hint: Se side 15!)

Vibeke Skofterud

Vishy Anand

Magnus Carlsen

Klarte du oppgavene i det forrige bladet?

Løsningene på Gla'sidene i forrige nummer av Førsteraden var:

Oppgave 1: Det er en magnet.

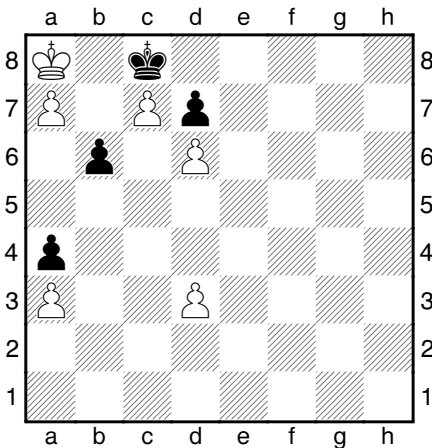
Oppgave 2: Matten er skole-matten.

Oppgave 3: Det blir null!

Den heldige vinneren ble Daniel Fossan (12 år) fra Stavanger. Han får en morsom bok og en overraskelse hjem i posten.

PS! Klarte du å matte alle kongene på baksiden av forrige blad? Det lure trekket var å flytte hesten til e5!

Flytt først, tenk etterpå!

Har du hørt at det er lurt å tenke først og flytte etterpå? Det er et godt råd, men noen ganger er det også motsatt! Se bare hvor lett det går å sette matt - helt uten å tenke:

1.d4 b5 2.d5 b4 3.axb4 a3 4.b5 a2 5.b6 a1D 6.b7 Sjakk matt!

Her var det ikke mye å tenke på, ingen av spillerne hadde andre muligheter i noen av trekkene!

Sølv og bronse i nordisk

Gode venninner fra Tromsø i nordisk mesterskap. Fra venstre Edit Machlik (sølv!), Regine Forså, Elise S. Jacobsen (sølv!) og Helene Lorem. (Foto: Eva Sjøttem)

Erle Hansen fra Kristiansand tok bronse i nordisk. (Foto: Silje Bjerke)

Norges jenter slo til i nordisk mesterskap i Stavanger i april, med to sølv og en bronse! I yngste klasse ble det sølv til Elise Sjøttem Jacobsen (12). Elise vant jente-NM tidligere i år, og har mange flotte resultater å vise til. Tromsø har et kjempebra jentesjakkmiljø og hadde med fire jenter i nordisk. Edit Machlik (15) tok sølvmedaljen i klasse B. Edit har lenge vært blant landets beste kadetter, sammen med de andre drevne jentene i den sterke B-klassen. I eldste klasse tok Erle Hansen (16) fra Kristiansand bronse, etter å ha kjempet i toppen hele veien.

NORDISK FOR JENTER 2012 Stavanger 20.-22. april

GRUPPE A (20 år og yngre)

- 1. Johanna Johannsdottir, Island**
- 3. Erle A. M. Hansen, Kristiansand**
- 8. Ingrid Øen Carlsen, Bærum**

GRUPPE C (13 år og yngre)

- 1. Lisa Fredholm, Sverige**
- 2. Elise S. Jacobsen, Tromsø**
- 4. Regine Forså, Tromsø**
- 6. Ingrid A. Greibrokk, Alta**
- 7. Helene Lorem, Tromsø**
- 8. Marlene Østebø, Stavanger**

GRUPPE B (16 år og yngre)

- 1. Hrund Hauksdottir, Island**
- 2. Edit Machlik, Tromsø**
- 4. Marte B. Kyrkjebø, Stavanger**
- 8. Alise Haukenes, Ridabu**
- 9. Hanna B. Kyrkjebø, Stavanger**
- 11. Maud Rødsmoen, Oslo**
- 12. Jarani Suntharalingam, Oslo**
- 13. Caroline B. Jacobsen, Stavanger**

Superklassene!

Vinnerne i Sjakk4ern, Komsa skole, og i Sjakk3ern, Kila skole klasse 3A. (Begge foto: Roar Nærheim)

Sjakk3ern og Sjakk4ern er en konkurranse mellom skoleklasser i 3. og 4. klasse. Lørdag 12. mai var det landsfinale for de klassene som hadde gjort det best i kvalifiseringen der de bor.

116 barn konkurrerte i landsfinalen. For tredjeklassene var Kila skole fra Harstad helt overlegne, og knuste all motstand!

Blant fjerdeklassingene var Komsa skole fra Alta best. De fikk hard konkurranse, men kunne stolt løfte den store pokalen på premieutdelingen. Premiene ble delt ut av langrensstjernen Vibeke Skofterud, som du kan se bakerst på bildene.

Vil din klasse delta på Sjakk3ern eller Sjakk4ern? Les mer på www.sjakkiskolen.no.

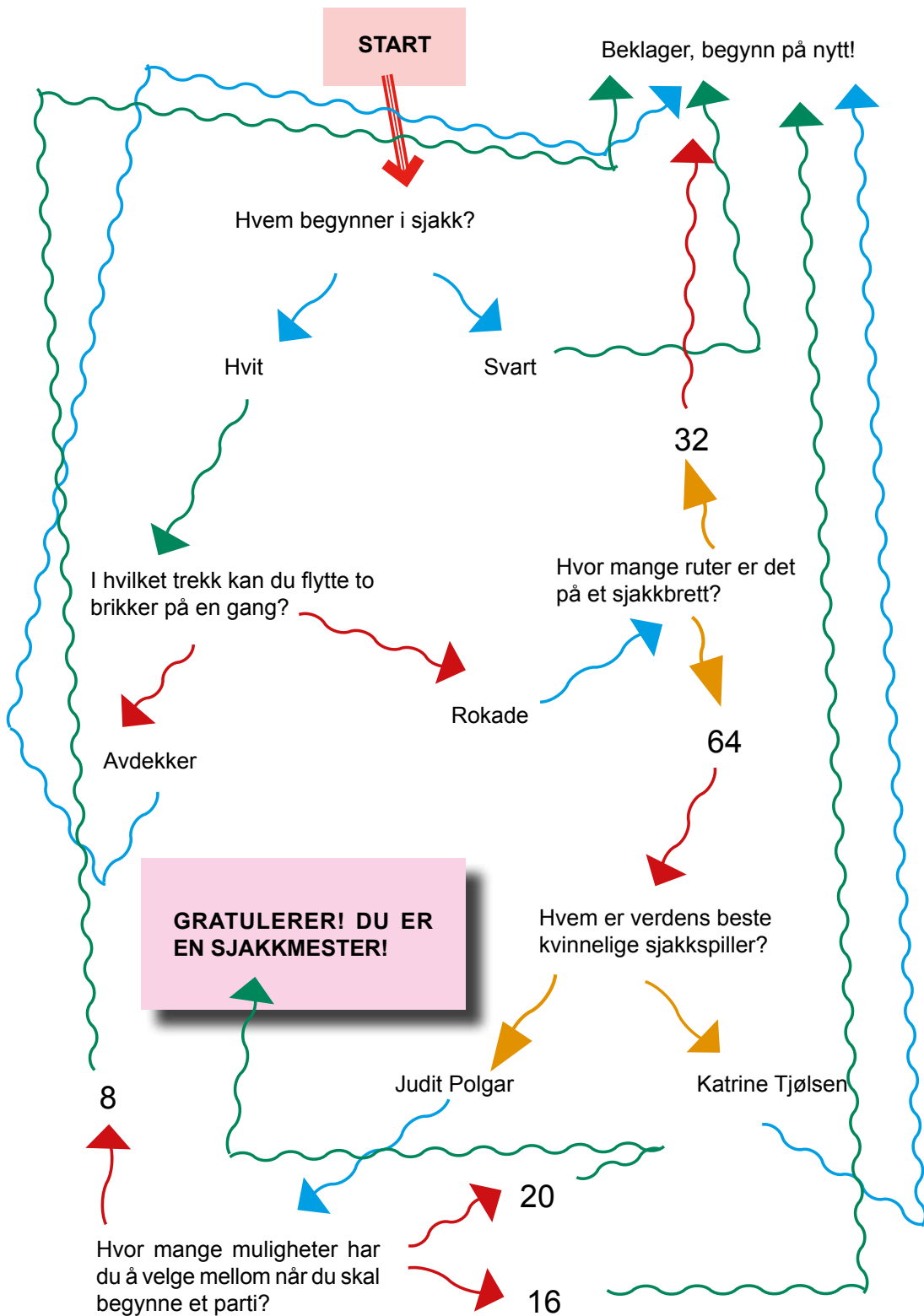
SJAKK3ERN-FINALE

- 1. Kila skole, Harstad**
- 2. Disenå skole, Sør-Odal**
- 3. Ullern skole, Sør-Odal**
- 4. Flå skole, Sør-Trøndelag**

SJAKK4ERN-FINALE

- 1. Komsa skole, Alta**
- 2. Aspervika skole, Sandnes**
- 3. Ullern skole, Sør-Odal**
- 4. Slåstad skole, Sør-Odal**

Kommer du deg helt gjennom labyrinten?

Hvem er verdensmester?

(Foto: Calle Eriandsson)

Mange tror at Magnus Carlsen er verdensmester i sjakk, men det er faktisk ikke riktig.

Magnus Carlsen er den som har høyest rating i verden, men for å bli verdensmester må man vinne verdensmesterskapet.

Magnus Carlsen var ikke med i årets verdensmesterskap.

I stedet var det mannen på bildet, Vishy Anand, som ble verdensmester. Anand har nå vært verdensmester siden 2007. Anand er fra India, men han er også medlem i en norsk sjakkklubb, nemlig Kristiansund!

Neste gang noen får sjansen til å utfordre Anand om å bli verdensmester, er i 2013. Kanskje Magnus Carlsen kan klare det da?

VIL DU LÆRE MER SJAKK?

På Sjakkhuset i Oslo har vi kurs for barn og ungdom på alle nivåer, fra kurs "Bonde" for nybegynnere til kurs "Konge" for eksperter!

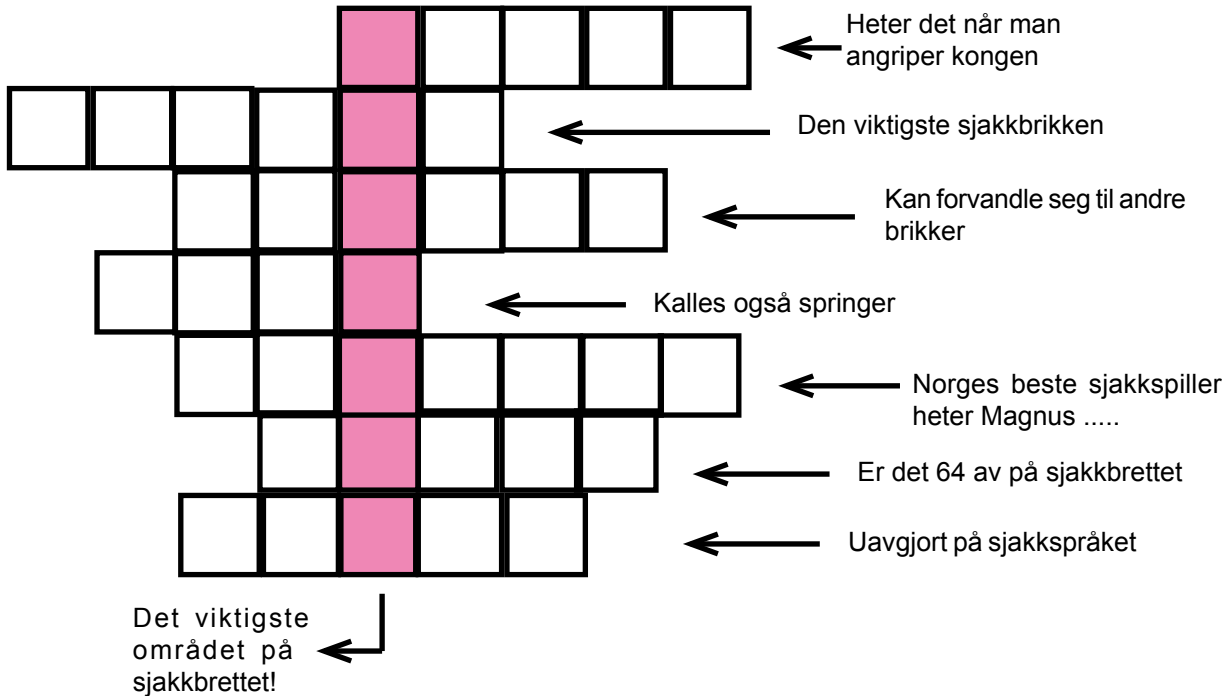
Trenerne er svært dyktige sjakkspillere med lang trenererfaring.

Mer informasjon: www.sjakkhuset.no

post@sjakkhuset.no / 21 01 98 11

SJAKK-KRYSSORD!

Ungdommens Sjakkforbund

Sandakerveien 24 D (bygg F3) **0473 Oslo**
tlf. 22 15 12 41
e-post sjakkfor@online.no
USF på Internett www.sjakk.no

Leder: Espen Andersen
E-post espen.andersen@seiersborg.vgs.no
tlf. 69 25 89 75